

Vidensbasering af frivilligt socialt arbejde

Knud Ramian
Center for Kvalitetsudvikling
Region Midtjylland, Center Århus

Yderligere info.
www.knudramian@pbwiki.com

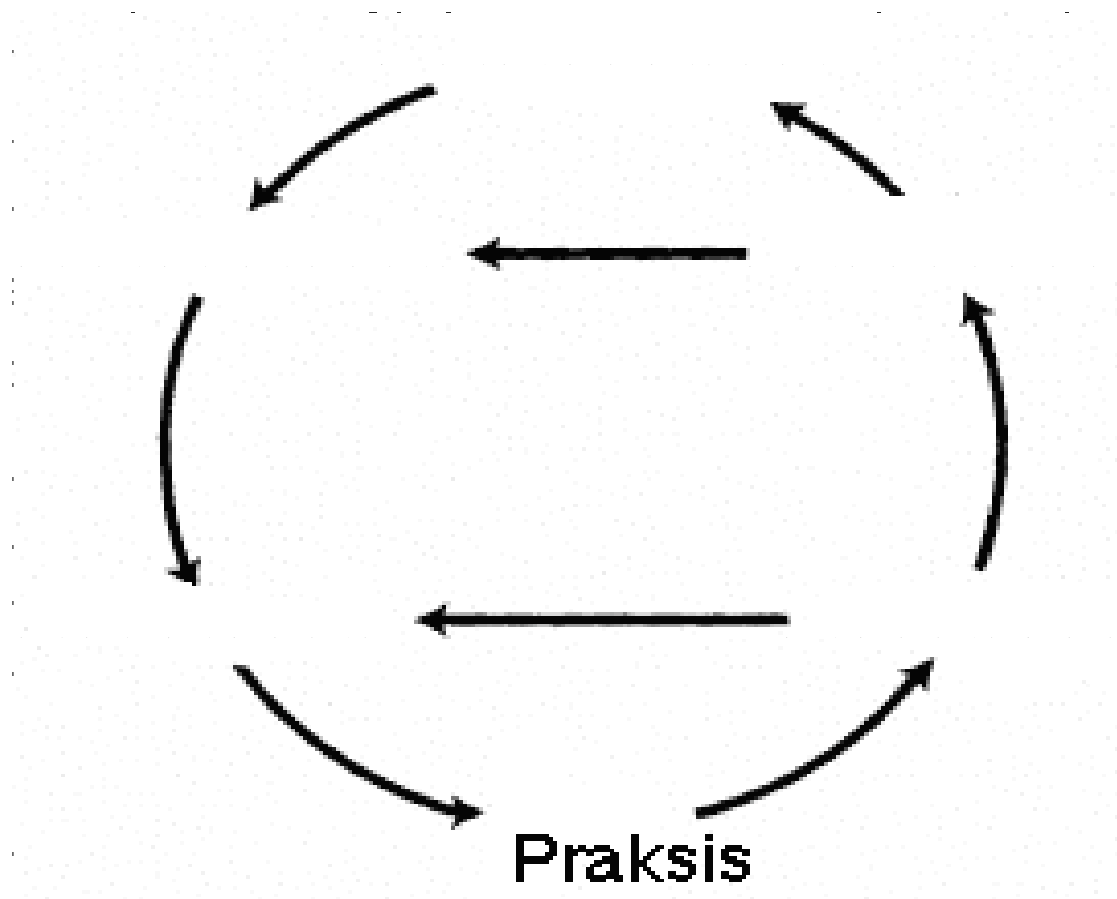
Indhold

- Hvad er vidensbaseret frivilligt socialt arbejde og alt det andet?
- Videnbasering er næring
- Tre retter i en menu
- En stak gryder
- Vidensbasering er et godt samtale køkken
- Gode færdigheder
- Vidensbaseringens sundhedsfare

Indhold

- Hvad er vidensbasering, evidensbasering og alt det andet?
- Hvad skal vi med vidensbasering?
- Hvad er der at vælge imellem?
- Hvornår bliver det en positiv motor for udvikling?
- Hvordan får brugerne succes?
- Hvordan får man det ind i hverdagen?
- Hvad kan man bruge netværk til?

Vidensbasering og alt det andet

Vidensbasering bliver til næring, hvis I

- kan dokumentere behov, metoder og resultater til andre.
- kan skabe dialoger som fører til kompetenceudvikling og læring mellem de involverede.
- kan igangsætte forsøg og udviklingstiltag
- stadig er sultne

Fire typer gryder til vidensbasering I

- Research light – de rapportfrie undersøgelser
- Kvalitetsudvikling – den løbende undersøgelse
- Praksisforskning – de nærgående studier
- Research pro – når man går i byen

Hvad kan vi vælge?

Menukort

- **Forret:**
Synliggørende viden: Hvad er behovet?
 - Viden om en målgruppe/ den enkelte og om gruppens og den enkeltes behov.

- **Hovedret:**
Problemløsende viden: Hvad er metoden?
 - Viden om metoder/kerneydelse og færdigheder, der kan dække behovene.

- **Dessert:**
Dokumenterende viden: Hvad kommer der ud af det?
 - Viden om de resultater, der opnås eller kan opnås.

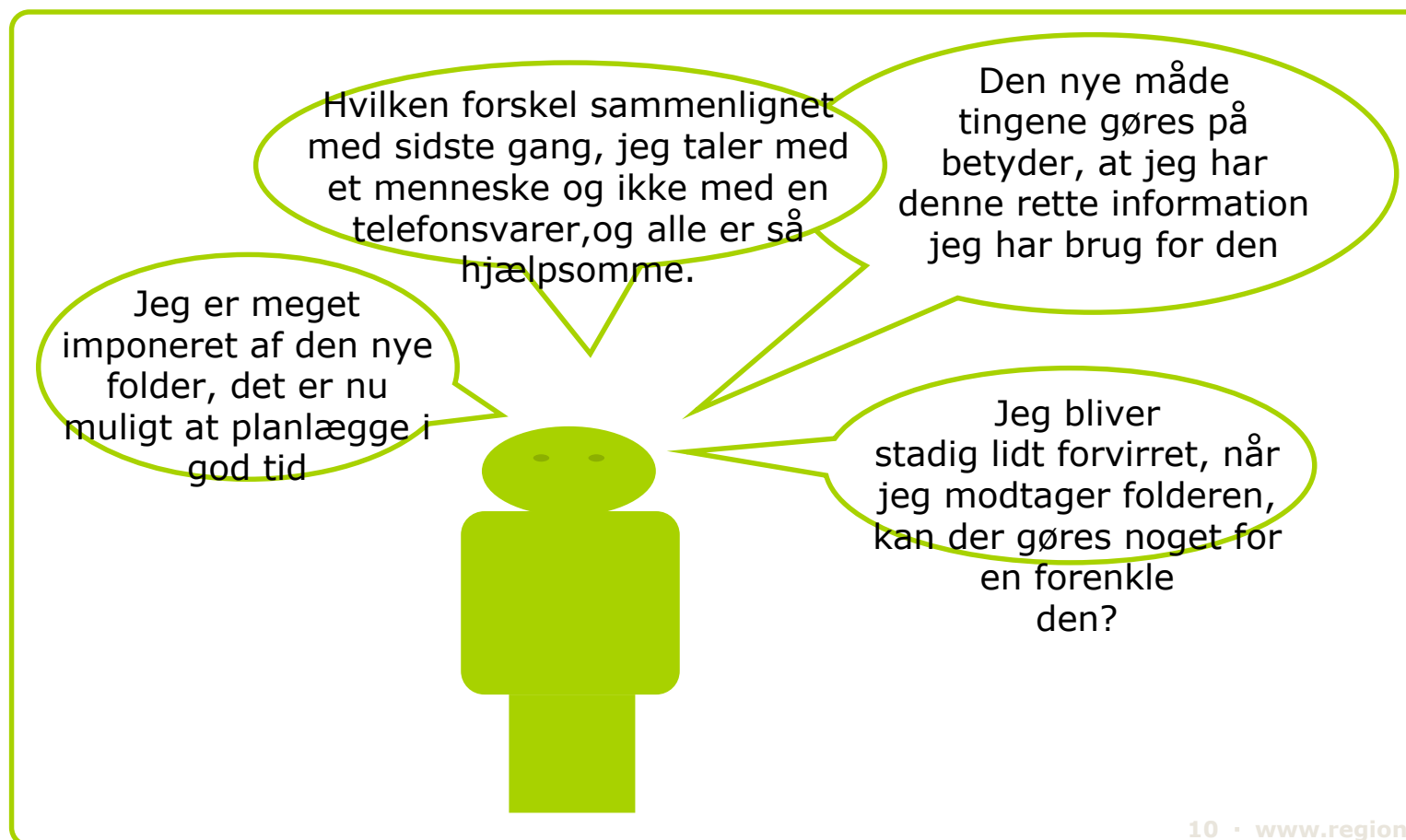
Forretten: Synliggørende viden

- Synliggørende viden er viden
 - om målgruppens situation og behov
 - legitimerer og retningsbestemmer indsatsen
- *Beskrivende undersøgelser
 - Fortællinger, livshistorier, casestudier, *lyd og billeder...
- Funktionsvurderinger
 - Ratingscales, test, Ressourceprofiler
- Behovsundersøgelser
 - Problemer/Ressourser,
- Tilfredshedsundersøgelser
 - Indsatskvalitet, servicekvalitet, livskvalitet

Fortæl livs-historier

- **Hvem er "helten"?**
- **Hvilken pointe vil fange læserens opmærksomhed?**
- **Hvilke overraskelser kan bidrage til at fast-holde interessen?**
- **Hvori består historiens konfliktmateriale?**
- **Hvilke beskrivende detaljer skaber den rette baggrund for fortællingen?**
- **Hvilken følelsesmæssig oplevelse vil fortællingen give læseren?**
- **Hvilken morale kan uddrages af fortællingen?**
- McKee (2003)

Brugertilfredshed på en A4-side

Metodeviden er hovedretten

- Metodeviden
 - gør personlig, *tavs, indforstået, *utilgængelig og *usynlig til fælles viden
- En metodebeskrivelse et nodesystem, der formidler musikken i et kendt sprog
- Forskrifter:
 - Instrukser, vejledninger, referenceprogrammer, standarder, certificering, handleplaner- og *programteori, deklARATIONER, værdibasing, forbilleder.
- Efterskrifter:
 - Journaler, dagbog, cardex, checklister, virkningsevaluering*, eventyr og gysere.

Uddrag fra Programteori for støtte til kvinder med anorexi

Komponent	Aktiviteter	Deltagere	Kort-sigtede resultater	Langsig-tede resultater
Mad og spisning	Samtaler om kost Træning i alm. Spisning	Bruger og besøgsven	Måltid ved hvert besøg	Stabiliserer vægten
Psyko-edu-cation	Undervisning om spiseforstyrrelser	Bruger, psykolog besøgsven	Sygdomserkendelse Håb	Mindske risiko for tilbagefald
Krop og Fysik	Strækøvelser	Bruger besøgsven	Øget kropsbevidsthed	Kroppen regulerer ikke følelser

Lav en programteori

- Saml en gruppe med kendskab til arbejdet
- Lav små sedler med aktiviteter i hverdagen
- Spil programspillet
- Lav komponentbunker med enslydende aktiviteter
- Giv bunkerne et navn
- Beskriv hvad der plejer at ske, når i gennemfører aktiviteterne.

Programteori:

Støtte til senhjerneskadede (Djursland)

Komponent	Aktiviteter	Mål-gruppe	Kort-sigtede resul-tater	Langsigtede resultater
Akut kompen-serende hjælp	Oprydning i kaos	bruger	Genoprette hverdagen	Stabilisere livsmønsteret
Telefon-kontakt	Vækning Påmindelser	bruger	Tryghed Hurtig problem-løsning	Forebyggelse af kaos-tilstande
Særlige samar-bejdsformer	Ro i agression	Bruger	Accept på trods af..	Selvverd

Virkningsevaluering

- Gjorde vi det vi sagde vi ville gøre?
- Kommer der det ud af det, der skulle?

Det lille positive spørgeskema?

- Hvad gik godt?
- Det ville være gået endnu bedre hvis?.....

Critical Incident analysis CIA

 To ark papir

 Første ark: 3 eksempler på god praksis

 Andet ark: 3 Eksempler på mindre god praksis

 Skriv dem ned

 Snak

Virkningsevaluering

Programteori

Komponent	Aktivi-teter og brugere	Gjorde vi det?	Resultater	Fik vi resulaterne
Mad og spisning	Samtaler om kost	bruger	Måltid ved hvert besøg	Stabiliserer vægten
Psyko-edu-cation	Undervisning om spiseforstyrrelser	bruger	Sygdomserkendelse Håb	Mindske risiko for tilbagefald
Krop og Fysik	Massage	Bruger	Krops-bevidsthed	Kroppen regulerer ikke følelser "Anorexi-projektet" Århus 2005

Mini-audit

- Find et tema
- Find cases
- Find et panel
- Lav nogle kriterier
- Lav et auditskema
- Alle udfylder skemaet
- Drøfte jeres vurderinger sag for sag

Lav et dilemmaspil

- Vælg nogle vigtige værdier
 - Respekt
 - Engagement
 - Rummelighed
- Beskriv dilemma situationer på små kort
- Lav værdiskilte
- Første spiller trækker et kort, læser det højt og fortæller, hvad man vil gøre.
- De andre lægger kort på bordet
- En runde med begrundelser
- Spilleren overvejer om han ville gøre noget andet.
- Næste spiller

Hvilke slags resultater er der til dessert? I

Resultater eller effekter? Hvad var målet?

- Erkendelse
- Forebyggelse
- Vedligeholdelse
- Udvikling
- Lettelse
- Anstændighed

Dokumenterende viden er dessertbordet II

- Dokumenterende viden
 - viser resultater, der retfærdiggør indsatsen
- (*)Dækkes behovet?
- *Opnåes målene? Formålet?
- Hvilken funktion opnåes?
- *Hvordan er situationen ændret?
- Hvilke ydelser ændres?
- Hvem er tilfreds med hvad?

Kunsten at opnå mål er at finde den mindste forandring, der gør en forskel

Hvad er meget bedre end forventet?	
Hvad er bedre end forventet?	
Hvad er forventet resultat?	
Hvad er mindre end forventet?	

Visual analogue scaling VAS-skalaen

Rapport på en aften

Spørgsmål	Svar/ Udsagn	Begrundelse
Hvorfor er tabellen god?	Det er fordi, alle tanker kan finde en plads	Tanker kommer som det passer dem
Hvordan bliver tabellen til tekst?	Det sker ved hjælp af tabel til tekst kommandoen	Den fjerner tabellen og sætter tankerne på række

- **Hvorfor er tabellen god?**

Det er fordi, alle tanker kan finde en plads

Tanker kommer nemlig, som det passer dem

- **Hvordan bliver tabellen til tekst?**

Det sker ved hjælp af tabel til tekst kommandoen.

Den fjerner tabellen og sætter tankerne på række

Hattetænkning

(de bono)

Hvid

Tænk på hvidt neutralt papir: Data, information

Rød

Tænk på ild og varme: Følelse, intuition

Sort Tænk på den strenge dommer: Risici, forsigtighed, advarsler

Gul Tænk på solskin: Optimisme, positive sider, fordele, det gode

Grøn Tænk på vækst og vegetation: Kreativitet, nye ideer

Blå Tænk på himmelen "Den store sammenhæng", at sætte retningen

Kvalitetssikring af et værested

	Behov	Mål	Me- tode	Udført	Resultat	Forklaring
Kontakt						
Mad & spisning						
Krop og fysik						
Gøremål						

DATAKILDER LIGHT

- Personlig vurdering
- Gruppevurdering
- Fokusgruppe
- Mini audit
- Måling

Målestokke light

Behov	Mål/ Plan	Gennemførelse	Resultat
 Intet Let Moderat Om- fattende Totalt	Ja Nej	 Mere end forventet Mere end forventet Som forventet Mindre end forventet	 Mere end forventet Forventet Mindre end forventet

Vidensbaseret arbejde er et godt samtalekøkken

- **En beslutning** om at afsætte ressourcer til planlagt og systematisk videnskabelse.
 - Indret et køkken
- **Et engagement** så alle deltager i planlægning og tilberedelse af retterne.
 - Skærp appetiten
- **En løbende produktion**, hvor nogen kan metoderne, kan igangsætte og vedligeholde.
 - Find en kok
- **En anvendelse** til læring, dialoger og udvikling
 - Nyd hyppigt maden med forskellige gæster

Vidensbasering lykkes, hvis

- Det skaber succeser for alle
- Der er organisering og tid
- Det har ledelsens opbakning
- Den deles med vennerne
- Hvis man går til det fx. i et netværk

Kvalitetskrav til vidensbasering

- Er en integreret del af hverdagens rutiner
- Gør nytte for de, der samler og leverer oplysninger
- Har fokus på individuelle målsætninger og kerneydelser
- Omfatter både behov, metoder og resultater
- Benytter anerkendte/afprøvede metoder
- Respekterer flere perspektiver
- Sker på flere ambitionsniveauer
- Når det kan deles med andre

Sundhedsskadelige virkninger og tilsætningsstoffer

- Ved overspisning kan man se følgende skader:
 - Problemfiksering
 - Metodefiksering
 - Resultatfiksering
 - Indikatoradressur
 - Fokusflytter
 - Ressourcerøver
 - Dekvalificering
 - Politificering
- Ved underernæring kan man se følgende:
 - Dødsfald
 - Rutinisering, udbrændthed

Brug internettet - light og gratis

- Tekstbehandling og deling
 - Google-documents
- Kommunikation
 - Google-groups
- Pbwiki. com
 - Hjemmesider
- Planlægning
 - Voo2do.com

Hvad er videnbasering?

- Vi taler om 'vidensbasering',
- når vi kan udtale os om indsatsen (sat på ord)
- på baggrund af 'erfaring', (kan være gentagne begivenheder eller forsøg)
- når kilden til denne erfaring er kendt og (vi kan sige, hvor erfaringerne kommer fra)
- accepteret som en kilde til viden. (f.eks. indhentet gennem en særlig systematik)
- når graden af sikkerhed / usikkerhed er formuleret.